

המבקשים :

1. Freedom Watch, Inc.
  2. ג'וני מאגלאטון
  3. חברת גרין רול סושי בע"מ, ח"פ 515720555
  4. דניאל דעי
- ע"י ב"כ עו"ד לארי קליינמן ו/או עו"ד רות מנכס ו/או
עו"ד אריה סוכובולסקי ו/או עו"ד יעקב בדור
מרחוב יבנה 15, תל אביב
טלפון : 03-5663222 ; פקס : 03-5604914

- נ ג ד -

המשיבים :

1. הרפובליקה העממית של סין
  2. צבא השחרור העממי – הצבא הרשמי של סין
  3. המכון הווירולוגי של העיר ווהאן המחוז חוביי בסין
  4. שי צ'נגלי, מנהל המכון הווירולוגי של ווהאן
  5. הגנרלית הראשית צ'ן וואי של צבא השחרור הלאומי של סין
- באמצעות שגרירות הרפובליקה העממית של סין בישראל
מרחוב בן יהודה 222, תל אביב, 6347320

ובעניין :

היועץ המשפטי לממשלה
באמצעות ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רחוב מח"ל 7, ת.ד. 49333 מעלות דפנה, ירושלים 97763
טלפון : 073-3920000 ; פקס : 02-6468053

עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה

בהמשך להודעתו בדבר התייצבותו להליך, בהתאם לפקודת סדרי הדין (התייצבות היועץ המשפטי לממשלה) [נוסח חדש], מתכבד היועץ המשפטי לממשלה להגיש עמדתו ביחס לתובענה שבנדון, לפיה, קמה לרפובליקה העממית של סין, לרשויות הממשל בסין ולבעלי תפקידים רשמיים המייצגים את סין בביצוע תפקידם (להלן: "המשיבים") חסינות מפני התובענה לפי סעיף 5 לחוק חסינות מדינות זרות, התשס"ט-2008 (להלן: "החוק" או "חוק חסינות מדינות זרות"), ומשכך דינה דחייה על הסף.

יודגש, כבר בפתח הדברים, כי לנוכח הוראות הדין הברורות, ולאור אינטרסים חשובים של עמידה במחויבויות הבין-לאומיות של מדינת ישראל, בהתאם למשפט הבין-לאומי המנהגי, ואינטרס ההדדיות ויחסי החוץ של מדינת ישראל, ראה היועץ המשפטי לממשלה לנכון להתייצב להליך זה כבר בראשיתו ולהגיש את עמדתו.

יובהר, כי היועץ המשפטי לממשלה אינו נוקט עמדה לגופן של הטענות שמועלות במסגרת הבקשה לאישור ניהול התובענה כייצוגית. הרקע העובדתי, הרלוונטי לעמדה שבנדון, מתואר על סמך מסמכים המצויים בתיק בית המשפט ושהועברו לגורמי המדינה הרלוונטיים.

א. רקע עובדתי

1. ביום 2.4.2020, הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים בקשה לאישור תובענה ייצוגית בסכום של כ-180 מיליארד ש"ח נגד המשיבים, בגין נזקים שנגרמו בישראל, כתוצאה ממגפת הקורונה (להלן: "**בקשת האישור**").
2. המבקשים טוענים, כי המשיבים פיתחו או החזיקו את וירוס הקורונה כנשק ביולוגי, בניגוד לדין ולאמנות בין-לאומיות, במכון הוויראלי בעיר ווהאן וכי עקב תאונה או מחדל הווירוס חמק מהמעבדה והגיע, בין היתר, למדינת ישראל. כמו כן, נטען שהרפובליקה העממית של סין התרשלה בכך שלא דיווחה בזמן אמת על הנגיף עד שיצא משליטה, ושלא פיקחה על התברואה בשוק הבשר בעיר ווהאן.
3. המבקשים הגישו את התביעה בשם אזרחי ותושבי מדינת ישראל ובעלי עסקים שנגרמו להם כתוצאה מווירוס הקורונה נזקי גוף ורכוש, נזקים נפשיים ונזקים כלכליים.
4. ביום 11.6.2020, התקבלו במשרד החוץ כתבי בי-הדין הרלוונטיים, והם נשלחו לשגרירות סין בישראל באמצעות דואר רשום ביום 28.6.2020. כתבי בי-הדין נמסרו לשגרירות ביום 5.7.2020. זאת, בהתאם לסעיף 13 לחוק חסינות מדינות זרות.
5. להשלמת התמונה יצוין, כי לבית המשפט המחוזי בתל אביב הוגשה ביום 30.3.2020 בקשה נוספת לאישור ניהול תובענה כייצוגית נגד הרפובליקה העממית של סין (במסגרת ת"צ 53469-03-20 **עמותת הרצליה למען תושביה נ' הרפובליקה העממית של סין**), בסכום של כ-100 מיליארד ש"ח. עוד יוער, כי גם במסגרת ההליך האמור מוגשת הודעת התייצבות היועץ המשפטי לממשלה ועמדה מטעמו, בדומה לעמדה שתוצג להלן.

ב. המסגרת הנורמטיבית - חסינות ריבון זר והחריג הנזיקי

חסינות ריבון זר מפני תביעה במדינת הפורום והחריג הנזיקי בדין הבין-לאומי

6. הדין הבין-לאומי המנהגי מכיר בחסינות המוענקת למדינה זרה מפני הליכים משפטיים אזרחיים במדינה שמפעילה את סמכות השיפוט או שבה נפתח ההליך (להלן: "**מדינת הפורום**").
7. בעוד שבעבר הייתה מקובלת במשפט הבין-לאומי המנהגי גישת החסינות המוחלטת, לפיה מוענקת למדינה הזרה חסינות ביחס לכל פעולה של המדינה בלי קשר לאופייה, עם השנים אימצו רוב המדינות גישה של חסינות מוגבלת (ראו לעניין זה רע"א 7092/94 **שלדון אדלסון נ' קנדה**, פ"ד נא(1), 625, 644-645 (1997) (להלן: "**עניין אדלסון**")), שמשמעותה הגבלת תחולת חסינות הריבון הזר ביחס לפעולות מסוימות, בעיקר במישור האזרחי-מסחרי.
8. משמעותה של חסינות מוגבלת, בכל הקשור לתביעות נזיקיות שרלוונטיות לעניינו, כפי שיפורט להלן, היא, כי ככלל, מדינות שגרמו לנזקים בעת שפעלו בשטחה של מדינת הפורום לא ייהנו מחסינות ריבון זר בתביעות נזיקין נגדן, גם אם מדובר בפעולות בעלות "אופי ציבורי מובהק".

חסינות ריבון זר בדין הישראלי והחריג הנזיקי

9. בעקבות ההתפתחויות השונות בדין הבין-לאומי, במשפט המשווה, ומתן פסק הדין בעניין **אדלסון**, החליט המחוקק לעגן בחוק את כללי חסינות הריבון הזר.
10. חוק חסינות מדינות זרות נחקק לאחר עבודה מקיפה של ועדת מומחים מהאקדמיה ומהמגזר הציבורי (להלן: **"הוועדה הציבורית"**). במסגרת הכנת הנוסח המוצע לחוק, בחנה הוועדה הציבורית את כללי המשפט הבין-לאומי, ההסכמי והמנהגי בעניין חסינות מדינות זרות מפני הליכים משפטיים אזרחיים, כמו גם סקירת המשפט המשווה בנושא (ראו נורית ענבל וקורל הניג-מוציניק "חקיקת חוק חסינות מדינות זרות, התשס"ט-2008" **שורשים במשפט** 799 (2020)).
11. החוק קובע בסעיף 2, כי **"למדינה זרה תהא חסינות מפני סמכות השיפוט של בתי המשפט בישראל, למעט סמכות השיפוט בעניינים פליליים"**, בכפוף לסייגים הקבועים בו. בהמשך קובע החוק סייגים לחסינות. יצוין כי **"מדינה זרה"** מוגדרת בסעיף 1 לחוק ככוללת, בין היתר, רשויות ממשל במדינה זרה ובעלי תפקידים רשמיים המייצגים את המדינה בביצוע תפקידם.
12. אחד הסייגים שנקבעו בחוק, בדומה לסייג שאומץ בדין הבין-לאומי ובמדינות המשפט המקובל, כפי שיפורט להלן, הוא כי **"למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט בתביעה בשל עוולה שבשלה נגרם נזק לגוף או לרכוש מוחשי, ובלבד שהעוולה נעשתה בישראל"** (סעיף 5 לחוק). היינו, מקום שהעוולה התרחשה בשטחה של מדינת ישראל, ובגינה נגרם נזק לגוף או לרכוש, יחול החריג, ולמדינה הזרה לא תהיה חסינות מפני סמכות שיפוט.
13. סוגיית מקום ביצוע העוולה על-ידי ריבון זר, נדונה מספר פעמים בפסיקה בישראל. רוב המקרים שנדונו בפסיקה התרחשו אמנם טרם כניסת החוק לתוקפו, אך בתי המשפט הכריעו בדברים על רקע ההסדר שקבוע בחוק. זאת, בהתאם להוראת התחולה המופיעה בסעיף 24 לחוק, לפיה: **"חוק זה יחול גם על הליכים שהוגשו לבית המשפט לפני תחילתו, ובלבד שטרם החל הדיון בהם"**.
14. כך, למשל, בע"א (ירושלים) 2386/08 **סם מרית נ' אוקראינה** (פורסם בנבו, 15.2.2009) נתבעה מדינת אוקראינה בגין החרמת מפעלים ופגיעה בהשקעות. בית המשפט המחוזי בירושלים קבע, כי לנוכח העובדה שכלל העוולות הנטענות בכתב התביעה נעשו בשטחה הריבוני של אוקראינה, הרי שהמקרה אינו נופל לגדר החריג שבסעיף 5 לחוק, ומשכך נראה לכאורה שאוקראינה חסינה מפני התביעה. וכך נקבע בפסקה 13 לפסק הדין:
- "סעיף 5 לחוק החסינות מסייג את תחולת החוק בתביעות שעילתן נזיקית בזו הלשון "למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט בתביעה בשל עוולה שבשלה נגרם נזק לגוף או לרכוש מוחשי, ובלבד שהעוולה נעשתה בישראל". נוכח העובדה כי כלל העוולות הנטענות בכתב התביעה נעשו בשטחה הריבוני של המשיבה הרי שענייננו אינו נופל לגדר החריג שבסעיף 5 לחוק ומשכך נראה לכאורה שהמשיבה חסינה מפני התביעה שהגישו המערערים לבית משפט ישראלי. לאור האמור אין התביעה עומדת בתנאי השני הנדרש בחוק ואינה מגלה עילה"**.

בקשת רשות ערעור על פסק הדין נדחתה ברע"א 2111/09 מרית נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.6.2009), תוך שנקבע בפסקה י"ג להחלטה כדלהלן:

"ברי איפוא כי במעשה נזיקין שנעשה מחוץ לישראל עסקינן, והחרמה מטבעה היא פעולה שלטונית, ועל כן חלה עליה חסינות, וכך על נזקים בעקבותיה שנעשו באוקראינה".

15. ברע"א The United States of America 7484/05 נ' יוסף שוחט ז"ל (פורסם בנבו, 18.10.2010) נתבעה ארצות הברית בגין מוות של אנשי צוות ונזק שנגרמו כתוצאה מטביעה של ספינה, שנשכרה על-ידי הצי האמריקני להעברת חיילים אמריקנים מהחוף בישראל לנושאת מטוסים שעגנה בסמוך. כבוד בית המשפט העליון קבע, שלארצות הברית אין חסינות מפני התביעה, בין היתר, מאחר שהיה מדובר בעוולה שאירעה במים הטריטוריאליים של ישראל.

16. בת"א (באר-שבע) 5006-08 יוספוב נ' הרפובליקה הערבית של מצרים (פורסם בנבו, 13.2.2011) נתבעה מצרים בגין נזק שנגרם כתוצאה מירי קסאמים לישראל מתוך חצי האי סיני. בית המשפט המחוזי בבאר-שבע קבע, כי למצרים עומדת חסינות מפני התביעה, בין היתר, לאור העובדה שהעוולה בוצעה מחוץ לשטח ישראל. בית המשפט הנכבד הבהיר, כי כל החלה אחרת של חריג הנזיקין תביא לכך שבתי משפט ממדינה אחת יתערבו בשאלות מדיניות של מדינה זרה. וכך נקבע בפסקה 12 לפסק הדין:

"בענייננו, לא יכולה לקום מחלוקת כי המעשים נשוא התובענה המיוחסים למבקשת, הינם במובהק פעולות של ממשלה זרה, שבוצעו לכאורה בתוך השטח הריבוני שלה, אך גרמו כנטען לנזקים בטריטוריה של מדינת הפורום. על פעולות כגון דא התכוון חריג הנזיקין בביורור לפסוח, מסקנה המבססת את תכלית הענקת החסינות - לבל יתערבו בתי המשפט המקומיים של מדינת הפורום בשאלות מדיניות של מדינה זרה. כל פרשנות אחרת תביא לסיכול מטרת החסינות על כל המשתמע מכך, ואף לריקון תנאי חריג הנזיקין מתוכן".

17. הנמקה זו של בית המשפט מקבלת משנה תוקף לאור ההשלכות האפשריות של יצירת חריגים לחסינות בדין הישראלי על תביעות נגד ישראל בעולם, כאשר בבסיס ההסדר החקיקתי בישראל עמד גם השיקול של ההדדיות מול מערכות משפט זרות והפרקטיקה המקובלת אצלן.

18. עוד בעניין זה, יפנה היועץ המשפטי לממשלה לדבריו של עורך הדין אהוד קינן, היועץ המשפטי (לשעבר) של משרד החוץ, ששימש גם כחבר הוועדה הציבורית, בעת הדיון בהצעת חוק חסינות מדינות זרות בוועדת החוקה, חוק ומשפט מיום 2.9.2008, אשר הבהיר כי **"זו פרקטיקה בין-לאומית, ואנו כן חושבים על הפרקטיקה מפני שאנו נמצאים בצד השני, בצד המקבל, ואנו רוצים להתאים את הכללים..."**

מצ"ב כנספת א' פרוטוקול הדיון בוועדת החוקה, חוק ומשפט מיום 2.9.2008.

החריג הנזיקי במשפט הבין-לאומי ההסכמי ובדין הפנימי במדינות אחרות

19. כפי שיפורט להלן, כללי הדין הבין-לאומי המנהגי באשר לתחולת החריג הנזיקי לחסינות מדינה זרה ולגבולותיו, מצאו ביטוי גם במשפט הבין-לאומי ההסכמי ובשיטות המשפט של מדינות שונות. כך למשל, בהתאם לאמנת האומות המאוחדות בדבר חסינויות מדינות זרות ונכסיהן משנת 2004 (United Nations Convention on Jurisdictional Immunities of States and Their

(Property, New York, 2 December 2004 (not yet in force)), החרג הנזיקי יחול רק במקרה שהעוולה עצמה, כולה או חלקה, בוצעה במדינת הפורום, וכאשר האדם שגרם לנזק היה נוכח באותה מדינה בעת ביצועה. וכך נקבע בסעיף 12 לאמנה:

"Article 12. Personal injuries and damage to property

Unless otherwise agreed between the States concerned, a State cannot invoke immunity from jurisdiction before a court of another State which is otherwise competent in a proceeding which relates to pecuniary compensation for death or injury to the person, or damage to or loss of tangible property, caused by an act or omission which is alleged to be attributable to the State, if the act or omission occurred in whole or in part in the territory of that other State and if the author of the act or omission was present in that territory at the time of the act or omission".

מצ"ב כנספת ב' אמנת האומות המאוחדות בדבר חסינויות מדינות זרות ונכסיהן משנת 2004

יצוין בהקשר זה, כי האמנה אינה בתוקף וישראל אינה צד לה, אך ניתן לראות בהוראות סעיף 12 כמשקפות פרקטיקה בין-לאומית מקובלת.

20. לצד אמנת האומות המאוחדות האמורה, אמנת מועצת אירופה בדבר חסינויות מדינות משנת 1972 (European Convention on State Immunity, Basle, 16 May 1972) קובעת גם היא הסדר לפיו חל החרג הנזיקי רק במקרה שבו העוולה התבצעה במדינה בה מתנהל ההליך, ושהמעוול נמצא באותה המדינה בעת ביצוע העוולה. וכך נקבע בסעיף 11 לאמנה:

"Article 11

A Contracting State cannot claim immunity from the jurisdiction of a court of another Contracting State in proceedings which relate to redress for injury to the person or damage to tangible property, if the facts which occasioned the injury or damage occurred in the territory of the State of the forum, and if the author of the injury or damage was present in that territory at the time when those facts occurred".

יצוין כי ישראל אינה צד לאמנה זו, אך ניתן לומר שגם הוראה זו מבוססת על פרקטיקה בין-לאומית מקובלת.

מצ"ב כנספת ג' אמנת מועצת אירופה בדבר חסינויות מדינות משנת 1972.

21. נוסף בהקשר זה, כי על רקע הנזכר באמנת מועצת אירופה בדבר חסינויות מדינות משנת 1972, הכריע בית הדין האירופי לזכויות אדם כי אין בעייתיות, כולל בהיבט של זכות הגישה לערכאות, בכך שמדינה מעניקה חסינות לריבון זר לגבי מעשים שאירעו מחוץ לשטחה (בלי קשר לשאלת טיב המעשים ולאופיים). וכך קבע בית הדין:

"The Court, while noting the growing recognition of the overriding importance of the prohibition of torture, does not accordingly find it established that there is yet acceptance in international law of the

proposition that States are not entitled to immunity in respect of civil claims for damages for alleged torture committed outside the forum State. The 1978 Act, which grants immunity to States in respect of personal injury claims unless the damage was caused within the United Kingdom, is not inconsistent with those limitations generally accepted by the community of nations as part of the doctrine of State immunity” . Case of Al-Adsani v. The United Kingdom (Application no. 35763/97) (2001), para. 66.

מצ"ב כנספת ד' פסק הדין של בית הדין האירופי לזכויות אדם.

22. היועץ המשפטי לממשלה יוסיף, כי דברי חקיקה שונים במדינות המשפט המקובל, קובעים גם הם תנאי שלפיו החריג הנזיקי לחסינות, יחול רק במקרה בו מעשה העוולה שמשויך למדינה הזרה ארע במדינת הפורום, אך ללא הדרישה הנוספת של הימצאות המעוול באותה המדינה (ראו בעניין זה משה הירש, תביעות נזיקיות, דו"ח הוועדה הציבורית להכנת חוק חסינות מדינות זרות (2005), 96).

23. כך למשל, בדין הבריטי ישנה קביעה חד משמעית שעל העוולה המקימה את החריג להתרחש בבריטניה. וכך נקבע בסעיף 5 ל-UK State Immunity Act :

“Personal injuries and damage to property

A State is not immune as respects proceedings in respect of— (a) death or personal injury; or

(b) damage to or loss of tangible property,

caused by an act or omission in the United Kingdom”.

24. הוראה דומה מופיעה גם בדין בסינגפור (סעיף 7 ל-State Immunity Act), דרום אפריקה (סעיף 6 ל-Foreign States Immunity Act) וקנדה (סעיף 6 ל-State Immunity Act). לפני מספר שנים אף הבהיר בית המשפט העליון בקנדה, כי אם החריג יחול גם על מעשים שנעשו מחוץ לקנדה תהיה בכך הפעלת סמכות שיפוט על התנהגותה של מדינה זרה מחוץ לשטח קנדה, וכי זוהי תוצאה לא רצויה. וכך נקבע בפסק הדין :

“...an interpretation S.6(a)(a) that requires the tort causing the personal injury or death to have occurred in Canada upholds the purposes of sovereign equality without leading to absurd results. It accords with the theory of sovereign equality to allow foreign states to be sued in Canada for torts allegedly committed by them within Canadian boundaries. As explored above, sovereignty is intimately tied to independence. State independence relates to the “exclusive competence of the State in regard to its own territory” (Island of Palmas Case (Or Miangas), United States of America v. Netherlands, Award (1928), II R.I.A.A. 829, at p.838; Fox and Webb, at p.74). If a foreign state is committing torts within

Canadian controlled boundaries, Canada has the competence (derived from its independence) to bring the foreign state within Canada's adjudicative jurisdiction. There would thus be a sufficient connection with the forum state to justify bringing the foreign state's actions under Canadian scrutiny. In this way, the territorial tort exception to state immunity maintains an appropriate balance between "the principles of territorial jurisdiction and state independence" (Larocque, Civil Actions for Uncivilized Acts, at p.258). It enables a forum state to exercise jurisdiction over foreign states within its borders without allowing the forum state to "sit in judgment of extraterritorial state conduct" (ibid.)". *Kazemi Estate v. Islamic Republic of Iran*, 2014 SCC 62 (CanLII), [2014] 3 SCR 176, para.72.

מצ"ב כנספח ה' פסק הדין של בית המשפט העליון בקנדה.

25. גם בארצות הברית החריג הנזיקי חל רק במקרה בו העוולה התרחשה על אדמת ארצות הברית. כך, למשל, קבע לאחרונה בית המשפט לערעורים של ה-6th Circuit באוהיו, כי זוהי הפרשנות המתחייבת ממטרת החוק ומתקדימי בית המשפט העליון בארצות הברית :

"We have interpreted this requirement as mandating that the entire tort occur in the United States. Id. at 381 ("[I]t seems most in keeping with both Supreme Court precedent and the purposes of the FSIA to grant subject matter jurisdiction under the tortious activity exception only to torts which were entirely committed within the United States.")". *Qandah v. Johor Corp.*, 2020 U.S. App. Lexis 2731 (24.1.2020), p. 12.

מצ"ב כנספח ו' פסק הדין של בית המשפט לערעורים בארצות הברית.

26. יש לציין כי בשנת 2016 נחקק בדין האמריקאי חריג נוסף לחסינות ריבון זר, בדמות הסדר שמאפשר הגשת תביעות נזיקיות נגד מדינות זרות בהקשר לאירועי טרור (Justice Against Sponsors of Terrorism Act ("JASTA") Pub. (L. No. 114-222, 130 Stat. 852 (2016) 28 U.S.C. § 1605B). בעוד שמדובר בחריג שמרחיב את האפשרות לתבוע מדינות זרות בגין מעשים שנעשו מחוץ לארה"ב, עדיין קיימת דרישה טריטוריאלית משמעותית, לפיה החריג יחול רק במידה שמדובר במעשים שקשורים למעשה טרור בין-לאומי שבוצע בשטח ארה"ב (כגון אירועי ה-11 בספטמבר שעמדו ברקע החקיקה). *Ashton v. Al Qaeda Islamic Army* (In re Terrorist Attacks on September 11, 2001) 298 F. Supp. 3d, 631, 642 (2018).

27. היועץ המשפטי לממשלה יפנה עוד בעניין דרישת ביצוע העוולה במדינת הפורום לצורך תחולת החריג הנזיקי, לדברי המלומדות פוקס ו-ווב שקובעות בספרן :

"This first condition – that the act causing the damage is to be performed within the territory of the forum state – is broadly applied by all jurisdictions

in which the restrictive doctrine of immunity is accepted...". HAZEL FOX & PHILIPPA WEBB, THE LAW OF STATE IMMUNITY 467 (3rd ed., 2013).

מן הכלל אל הפרט – אי תחולת החריג הנזיקי בתובענה שבנדון

28. במסגרת התובענה שבנדון, מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את בקשת האישור, שעניינה עוולה שנעשתה לכאורה ברפובליקה העממית של סין. על כן, לא חל בעניינה החריג הנזיקי המעוגן בסעיף 5 לחוק חסינות מדינות זרות.

29. במישור העובדתי, התובענה מפרטת שורה של מעשים שאותם המבקשים מייחסים לרפובליקה העממית של סין ולגורמים מטעמה ואשר התרחשו לכאורה בשטחה של סין. כעולה מכתבי בי-הדין, המבקשים מפרטים כי וירוס הקורונה הופץ בישראל (ראה סעיף 8 לתובענה), אולם מלבד אמירה כללית, לא נטען ולא הוצגה דוגמה לאירוע ספציפי של הפצה בישראל על-ידי המשיבים, וכל הטענות המפורטות בתביעה מתייחסות אך ורק למעשים שנעשו לכאורה בשטח הרפובליקה העממית של סין. לאור זאת, ובהתאם לניתוח לעיל, ומאחר שלא מתקיים החריג הנזיקי, כפי שהוגדר בחוק חסינות מדינות זרות, המשיבים זכאים לחסינות בפני התובענה שהוגשה, ויש לדחותה על הסף.

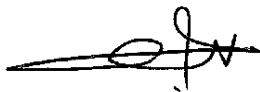
ג. סיכום

30. הסקירה שהובאה לעיל מלמדת, כי החריג הנזיקי לחסינות ריבון זר מפני הליכים אזרחיים, בדין הישראלי, בדין הבין-לאומי ובמשפט המשווה, כולל דרישה ברורה לפיה המעשים המיוחסים לממשלה הזרה צריכים להתבצע בשטח מדינת הפורום.

31. הואיל והתובענה שבנדון אינה מצביעה על מעשים שבוצעו על-ידי הרפובליקה העממית של סין, או מי מטעמה, בשטח ישראל, קמה לרפובליקה העממית של סין, לרשויות הממשל בסין ולבעלי תפקידים רשמיים המייצגים את סין בביצוע תפקידם, חסינות מפני ניהול התובענה בבית המשפט בישראל.

32. למותר לציין, כי קיימת חשיבות בקיום הוראות החוק נוכח אינטרס ההדדיות ויחסי החוץ של מדינת ישראל, ועל כן מתבקשת דחיית בקשת האישור על הסף כבר בשלב זה.

אשר על כן מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על דחיית בקשת האישור על הסף.

משה וילינגר, עו"ד

פרקליטות מחוז ירושלים – אזרחי

היום, כ"א חשוון תשפ"א, 8 נובמבר 2020

!ההגשה התקבלה בהצלחה

מספר 3967695 מספר אסמכתא למעקב

הבקשה הועברה לבדיקת מזכירות.
אם תאושר תתויק בתיק ומסמך האישור על ההגשה יוצג בתיקיית תיק נייר.
אם לא תאושר תשלח למגיש הודעה על כך.

הוגש 8.11